

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 211/2010-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. E. H., B., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na život podľa čl. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v súvislosti s nekonaním o jej žiadosti „o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B.“ z 30. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. E. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2010 faxom a následne 10. mája 2010 poštou doručená sťažnosť PhDr. E. H., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. L. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na život podľa čl. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v súvislosti s nekonaním o jej žiadosti „o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B.“ z 30. marca 2009.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«PhDr. E. H. som obeť trestných činov v akútnom ohrození života, novinárka, členka S., informovaná o obnovení zákazky na moju likvidáciu v sieti jednotlivcov z polície, prokuratúry a súdov, tak ako v roku 2004, 2005, 2008 a 2009, keď som listinnými podaniami a osobnými výpoveďami žiadala orgány subjektov ochrany práva, aby si splnili zákonnú povinnosť z Ústavy SR a z ústavy odvodených zákonov, a neporušovali ustanovenia medzinárodných zmlúv, najmä Európskeho dohovoru na ochranu základných ľudských práv... v kauze privatizačného podvodu štátneho podniku Š., privatizovaného spoločnosťou W., spol. s r. o., dňa 20. 11. 1996 a v následnej bezprecedentnej nezákonnej ochrane osôb spojených s touto privatizáciou, najmä Ing. S. R., Ing. P. H., JUDr. E. Š., advokáta, MUDr. L. P., súdneho exekútora, Ing. N. B., bývalého prokuristu S. s. r. o., JUDr. M. B. a ďalších, aj za cenu porušenia zákonného zákazu konania proti ľudskosti.

Podaním zo dňa 06. 05. 2010 obrátila som sa, vo veci mojej žiadosti zo dňa 30. 03. 2009, o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B. na JUDr. V. P., podpredsedníčku vlády SR, ministerku spravodlivosti SR, Mgr. R. K., podpredsedu vlády SR, ministra vnútra SR, JUDr. D. T., generálneho prokurátora SR, so I. Žiadosťou o bezodkladné rozhodnutie vo veci mojej žiadosti zo dňa 30. 03. 2009, A. o Policajnú

ochranu, B. o Policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B., pri kontrole priestorov bytu, dokladov a dokumentov v byte sa nachádzajúcich, aby som mohla, po zaistení tohto bytu, ako miesta činu, bez obáv o život a zdravie byt opätovne užívať, so II. Žiadosťou o nevystavovanie ma ďalšiemu stupňujúcemu sa riziku, že prídem o život..., spôsobmi naplňajúcimi znaky početných trestných činov. ...

Žiadosti o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57, v B. predchádzala v dňoch 25. a 26. 03. 2009 nezákonná, 25 hodín kontinuálne trvajúca prehliadka nebytových priestorov v B., ktorých som nájomca, bez liekov aj onkologickej pacientky, ktoré mi polícia z OR PZ T. neumožnili zabezpečiť a užiť, a bezprostredne po nej nezákonná prehliadka bytu č. 57 v B., bez predloženia súdneho príkazu na tento úkon, v mojej neprítomnosti a bez môjho vedomia. Obe vykonané policajtmi z OR PZ T., vedenými mjr. Ing. P. Č., vo veci ČVS:ORP-226/OdV-TO-2004, v ktorej som oznamovateľkou trestného činu podaním z roku 2004, ktorého sa dopustil Ing. S. R. nezákonným zadržaním sumy najmenej 9 400 000 Sk, patriacej spoločnosti W., spol. s r. o. Žiadosti o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B. predchádzala aj manipulácia mjr. Ing. P. Č., vyšetrovateľa OR PZ T., s vyšetrovacími spismi ČVS: ORP-226/OdV-TO-2004, ČVS: ORP-67/OdV-TO-2004, zákonom zakázaným postupom, zmenami obsahu spisov, odstraňovaním listinných dôkazov z nich, v záujme beztrestnosti konaní Ing. S. R. vedúcich k jeho nezákonnému obohateniu.

Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR, o mojej žiadosti zo dňa 30. 03. 2009 o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B., z dôvodov v nej uvedených, v rámci svojich kompetencií, do dnešného dňa nerozhodli. Vyše roka sa zdržiavam mimo bytu č. 57 v B., bránia mi v tom dôvodné obavy o moju bezpečnosť a život. Spôsobená mi je fyzická a psychická ujma, prežívam stresy z uvádzaných skutočností, vyvolali vo mne občiansku bezmocnosť a ľudskú nemohúcnosť, majú vplyv aj na môj onkologickým ochorením poškodený zdravotný stav a účinky onkologickej liečby oslabujú.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR, v rámci svojich kompetencií, porušili základné právo sťažovateľky, PhDr. E. H., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, porušili právo sťažovateľky na ochranu života, zdravia, podľa čl. 2 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd, porušili právo sťažovateľky na ochranu jej osobnej bezpečnosti podľa čl. 5 Dodatkového protokolu č. 4 Európskeho dohovoru..., porušili právo sťažovateľky na ochranu práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Európskeho dohovoru... vo veci Žiadosti sťažovateľky zo dňa 30. 03. 2009 o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57, v B., pri kontrole priestorov bytu, dokladov a dokumentov v byte sa nachádzajúcich, aby mohla, po zaistení tohto bytu, ako miesta činu, bez obáv o život a zdravie byt opätovne užívať, nerozhodnutím vo veci Žiadosti sťažovateľky zo dňa 30. 03. 2009 o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B., pri kontrole priestorov bytu, dokladov a dokumentov v byte sa nachádzajúcich, aby mohla, po zaistení bytu, ako miesta činu, bez obáv o život a zdravie byt opätovne užívať.

2. Ministerstvu spravodlivosti SR, Ministerstvu vnútra SR, Generálnej prokuratúre SR, prikazuje konať, v rámci ich kompetencií, vo veci Žiadosti sťažovateľky zo dňa 30. 03. 2009 o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B., pri kontrole priestorov bytu, dokladov a dokumentov v byte sa nachádzajúcich, aby mohla, po zaistení bytu, ako miesta činu, bez obáv o život a zdravie byt opätovne užívať, bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľke, PhDr. E. H., priznáva primerané finančné zadosťučinenie, výšku ktorého ponechávame na rozhodnutie Ústavnému súdu SR, ktoré je povinné jej vyplatiť Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, spolu s náhradou trov konania sťažovateľky, vo výške podľa vyčíslenia, na účet advokátky JUDr. E. B., do 15. dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vzhľadom na viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) pri prerokovaní námietok sťažovateľky ústavný súd vychádzal z toho, že sťažovateľka označila za porušovateľov svojich práv ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo vnútra ako ústredné orgány štátnej správy pri (ne)vybavovaní jej žiadosti z 30. marca 2009. Ako tretieho porušovateľa svojich práv sťažovateľka označila generálnu prokuratúru a jej postup v súvislosti s nevybavením jej žiadosti z 30. marca 2009. V prípade postupu generálnej prokuratúry vo všeobecnosti možno konštatovať, že ide o postup orgánu

štátu na čele s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), kde v rámci samostatne hierarchicky usporiadanej sústavy orgánov prokuratúry pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

1. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom ministerstva spravodlivosti a ministerstva vnútra, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojho konania o sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv alebo slobôd, v dôsledku ktorého je o nej ústavný súd oprávnený konať len vtedy, ak o nej nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy).

Podľa § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu mala sťažovateľka po vyčerpaní dostupných

právnych prostriedkov možnosť namietat' nečinnosť ministerstva vnútra a ministerstva spravodlivosti pri vybavovaní jej žiadosti z 30. marca 2009 podaním návrhu všeobecnému súdu podľa § 244 ods. 4 OSP, ktorý by po posúdení všetkých okolností prípadu zjednal nápravu, ak by zistil, že tieto orgány verejnej správy nekonajú vo veci bez vážneho dôvodu spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08, III. ÚS 386/09).

K tomuto záveru dospel ústavný súd potom, ako vyhodnotil, že sťažovateľka namietala postup ministerstva spravodlivosti a ministerstva vnútra ako ústredných orgánov štátnej správy, teda postup správnych orgánov. Aj napriek tomu, že sťažovateľka zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou v sťažnosti argumentovala uvedením skutočností súvisiacich s trestným konaním, v rámci ktorého vystupovala ako oznamovateľka trestného činu či poškodená, nenamietala postup orgánov činných v trestnom konaní, kde intervencia všeobecného súdu rozhodujúceho v rámci správneho súdnictva nie je možná.

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom generálnej prokuratúry v súvislosti s nevybavením jej žiadosti z 30. marca 2009.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený

vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora, vyššieho vojenského prokurátora, prokurátora krajskej prokuratúry alebo prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry.

Z citovaných ustanovení zákona o prokuratúre vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vo vzťahu k nečinnosti generálnej prokuratúry mala sťažovateľka možnosť namietať jej postup podľa § 31 a násl. tohto zákona, a to nielen podaním podnetu, ale aj opakovaného podnetu.

Sťažovateľka síce uviedla, že nevybavenie žiadosti „o policajnú ochranu a policajnú asistenciu pri vstupe do bytu č. 57 v B.“ z 30. marca 2009 namietala podaním zo 6. mája 2010, ale vzhľadom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (7. mája 2010) je potrebné konštatovať, že generálna prokuratúra nedostala rozumnú lehotu na prijatie opatrení v prípade zistenia porušení právnych predpisov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť (obdobne napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08).

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľka namietala porušenie práva na život podľa čl. 2 dohovoru, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru a práva na ochranu

majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom ministerstva spravodlivosti, ministerstva vnútra a generálnej prokuratúry.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka neuviedla v sťažnosti také skutočnosti, ktoré by mohli signalizovať porušenie týchto práv.

Súčasťou práva jednotlivca na život podľa čl. 2 dohovoru je okrem iného aj povinnosť štátu prijať opatrenia smerujúce k ochrane života každého jednotlivca. Z obsahu sťažnosti, ktorú sťažovateľka podala prostredníctvom kvalifikovanej právnej zástupkyne, však nie je zrejmé, akých porušení a v akých súvislostiach sa mali označené orgány štátu dopustiť porušenia práva sťažovateľky na život, pretože „len“ nevybavením jej žiadosti z 30. marca 2009 by k porušeniu tohto práva nemohlo dôjsť. Okrem toho z obsahu sťažnosti nie je zrejmé, akým spôsobom by mohli ministerstvo spravodlivosti, a to s prihliadnutím na jeho kompetencie uvedené v § 13 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 575/2001 Z. z.“) a generálna prokuratúra vzhľadom na pôsobnosť prokuratúry ako takej podľa § 3 a násl. zákona o prokuratúre, porušiť právo sťažovateľky na život. Aj keď podľa § 11 písm. a) zákona č. 575/2001 Z. z. je ministerstvo vnútra ústredným orgánom štátnej správy aj na úseku bezpečnosti osôb a majetku, v prípade sťažovateľkiných tvrdení nie je možné určiť, akým spôsobom by mohol tento ústredný orgán štátnej správy porušiť jej právo na život.

Pokiaľ ide o namietané porušenie práva sťažovateľky na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru postupom uvedených orgánov verejnej moci, ústavný súd poznamenáva, že k porušeniu tohto práva by mohlo za istých okolností dôjsť len v prípadoch obmedzenia alebo pozbavenia osobnej slobody sťažovateľky, najčastejšie v súvislosti s trestným konaním. Takéto okolnosti však sťažovateľka neuviedla.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom označených orgánov verejnej moci v súvislosti s nevybavením žiadosti sťažovateľky z 30. marca 2009 považuje ústavný súd za podstatné uviesť, že ani v týchto súvislostiach neboli zistené žiadne skutočnosti, pri ktorých by sa dalo aspoň uvažovať o porušení tohto práva sťažovateľky.

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práva na život podľa čl. 2 dohovoru, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom ministerstva spravodlivosti, ministerstva vnútra a generálnej prokuratúry, a preto sťažnosť v tejto časti už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2010